

STORTINGET

Innst. 504 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
frå energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:207 S (2024–2025)

Innstilling frå energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, Terje Halleland, Helge André Njåstad, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen om en offensiv og langsiktig plan for petroleumsnæringen

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet er fylgjande forslag fremja:

1. Stortinget ber regjeringen snarest, og senest innen utløpet av 2025, utlyse 26. konsesjonsrunde og gjenoppta praksisen med regelmessige konsesjonsutlysninger.
2. Stortinget ber regjeringen utvide de forhåndsdefinerte områdene (TFO), gjeninnsette blokkene som ble ekskludert i budsjettforhandlinger de siste årene, og åpne flere blokker for leting og utvinning.
3. Stortinget ber regjeringen komme med en plan for rammevilkår og tiltak som legger til rette for økt letevirsomhet etter olje og gass i nærheten av områder med eksisterende infrastruktur.
4. Stortinget ber regjeringen øke bevilgningen til Sokkeldirektoratet for mer utforskning og kartlegging av norsk sokkel.
5. Stortinget ber regjeringen igangsette innsamling av seismiske data for Barentshavet nord til petroleumselskaper, med formål om å redusere risiko og øke aktiviteten i området.
6. Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt en gjeninnføring av leterefusjonsordningen kan bidra til

en økning i letevirsomheten, og gjøre en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.

7. Stortinget ber regjeringen bidra med rammevilkår og betingelser som legger til rette for raskere igangsettelse av drivverdige funn med stort potensial, som blant annet Linnorm-feltet og tilsvarende prosjekter.
8. Stortinget ber regjeringen utfordre selskapene til å legge frem planer for å øke produksjons- og eksportkapasiteten på eksisterende felt på norsk sokkel innen utløpet av fjerde kvartal 2025.
9. Stortinget ber regjeringen fremskynde arbeidet med å utarbeide en eksportløsning for gass fra Barentshavet for å legge til rette for økt gasseksport fra området.
10. Stortinget ber regjeringen gå i dialog med EU om en felles finansieringsløsning for gassinfrastruktur fra Barentshavet til Europa.
11. Stortinget ber regjeringen sikre at den definerte iskantsonen er dynamisk, slik at nye områder som reelt blir tilgjengelige, kan åpnes for ny aktivitet.
12. Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede LoVe-Se for åpning av olje- og gassproduksjon samt se på muligheten aktivitet her gir for etablering av sammenhengende gassinfrastruktur fra Barentshavet og sørover.
13. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for bygging av gasskraftverk på land eller offshore for fremtidig selvforsynt kraftproduksjon for offshore-felt.
14. Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig utdanningskapasitet for petroleumsrelaterte utdanninger, slik at en utvikling i tråd med Sokkeldirektoratets «høy-nivå» kan realiseres.

15. Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som åpner for at det kan gis lisens til enkeltselskaper i samarbeid med Petoro, da dette kan redusere leterisiko og bidra til økt letevirsomhet.
16. Stortinget ber regjeringen ved Petoro forvalte porteføljen sin aktivt ved å selge seg ut av felt som kan utvikles bedre og skape større verdier for Norge ved annet eierskap.
17. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status og vurdering av NZIA-direktivet fra EU angående pålegget om CCS-lagre samt redegjøre for regjeringens intensjoner i videre behandling og dialog med EU.

Det vert vist til dokumentet for nærare utgreiing av forslaga.

Behandlinga i komiteen

Komiteen har i brev til Energidepartementet ved statsråd Terje Aasland bedt om ei vurdering av dei 17 forslaga fremja i representantforslaget. Vurderinga frå statsråden fylgjer av vedlagde brev av 2. mai 2025. Komiteen inviterte til skriftleg høyringsinnspel i saka, og mottok eitt innspel. Dokumenta i saka, inkludert det skriftlege innspelet, er tilgjengelege på sakssida på stortinget.no.

Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Mani Hussaini, leiaren Ingvild Kjerkol, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal og Sigurd Kvammen Rafaelsen, frå Høgre, Kari Sofie Bjørnsen, Michael Tetzschner, Bård Ludvig Thorheim og Ove Trellevik, frå Senterpartiet, Marit Arnstad, Lisa Marie Ness Klungland og Gro-Anita Mykjåland, frå Framstegspartiet, May Helen Hetland Ervik og Marius Arion Nilsen, frå Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, frå Raudt, Sofie Marhaug, frå Venstre, Ola Elvestuen, frå Miljøpartiet Dei Grøne, Une Bastholm, og frå Kristeleg Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, syner til Representantforslag 207 S (2024–2025) om en offensiv og langsiktig plan for petroleumsnæringen. Forslagsstilarane fremjar her ei rekkje forslag som omhandlar norsk petroleumsnæring og petroleumsutvinning på norsk sokkel.

Komiteen syner til at Noreg er ein stor olje- og gassprodusent, og den største leverandøren av olje og gass til Europa. Komiteen syner til at det gjennom petroleumspolitikken er etablert ei tydeleg ansvarsforde-

ling mellom styresmaktene og oljeselskapa, og at petroleumsselskapa innanfor desse rammene har ansvar for å planleggje og gjennomføre aktivitet i alle fasar av petroleumsvirksomheita i eit utvinningsløyve. Noreg har vore eit oljeproduserande land sidan opninga av Ekofiskfeltet i 1971, og reguleringa av sektoren er utvikla over 60 år.

Vidare syner komiteen til svarbrev frå statsråd Terje Aasland til energi- og miljøkomiteen, datert 2. mai 2025, som ligg vedlagt denne innstillinga.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Norge er en viktig leverandør av energi til Europa. Disse medlemmer viser til at Norge fortsatt skal lete, produsere og levere olje og gass til Europa.

Disse medlemmer mener det er viktig for Norge og Europa at Norge videreutvikler sin petroleumsinndustri. Det forutsetter en bred satsing på utvikling av hele ressursbasen. En slik bred satsing vil også best legges til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk kontinentalsokkel. Å lykkes med dette er viktig for arbeidsplasser, verdiskaping og statlige inntekter, i tillegg til at det vil bidra til europeisk energisikkerhet.

Disse medlemmer vil framheve at en viktig pilar for dette er fortsatt stabile og forutsigbare rammebetingelser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet understreker betydningen av å sikre selskapene stabil tilgang på letearealer. Disse medlemmer viser til at regjeringen 9. mai 2025 utlyste den årlige konsesjonsrunden TFO 2025. De årlige konsesjonsrundene med tildelinger i forhåndsdefinerte områder (TFO) gir oljeselskapene mulighet til å få tilgang til leteareal i de best kjente åpne og tilgjengelige petroleumsområdene på kontinentalsokkelen.

Disse medlemmer viser til at det aldri før har vært et større areal utlyst i en konsesjonsrunde enn i TFO 2025. Utlysningen er i tråd med forslag til utlysning som har vært på offentlig høring. TFO-området er i forbindelse med årets runde, basert på petroleumsfaglige vurderinger, utvidet med totalt 76 blokker i Barentshavet og Norskehavet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre mener Europa nå står overfor en langt mer utfordrende geopolitisk situasjon enn på lenge. Samtidig er overgangen til fornybar energiproduksjon krevende, og det kreves mer kraft for å kunne nå klimamålene. Disse medlemmer mener Norge skal fortsette å være en stabil og demokratisk leverandør av olje og gass og bidra til Europas energisikkerhet i mange år fremover. Samtidig vet man at norsk olje- og gassproduksjon er anslått å falle kraftig fra 2030.

Disse medlemmer mener norsk sokkel må videreutvikles innenfor rammen av Norges klimaforpliktelser. Europa vil fortsatt ha et stort behov for norsk olje og gass i lang tid fremover. Dersom EU skal klare å bli mer uavhengig av russisk gass, må Norge fortsette å bidra. Bortfallet av russisk gass i den europeiske energimiksen har medført en forsterket satsing på fornybar energi, men også økt import av LNG (Liquid Natural Gas). Veksten i fornybar energiproduksjon er forventet å øke betydelig de neste årene, men det vil likevel være behov for import særlig av norsk rørgass i lang tid fremover.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet ønsker en konsekvensutredning av petroleumsvirksomhet i Lofoten, Vesterålen og Senja (LoVeSe). Disse medlemmer mener det er viktig å ha en kunnskapsbasert tilnærming til hvordan man kan forvalte alle ressursene og naturverdier i disse områdene på en bærekraftig måte. Deler av området har tidligere vært konsekvensutredet, men ny teknologi og kanskje nye miljømessige forutsetninger krever ny og oppdatert kunnskap.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede med sikte på gjenåpning av Nordland VI.»

«Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede Nordland VII og Troms II og særlig vurdere konsekvensene for biologisk mangfold og sårbare økosystemer.»

«Stortinget ber regjeringen redusere barrierer som hindrer at man bygger ut mindre funn på sokkelen nær eksisterende infrastruktur, og slik legge til rette for god ressursutnyttelse og økte inntekter til fellesskapet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regelmessig utlysning og tildeling av areal gjennom konsesjonsrunder er nødvendig for å utvikle petroleumsindustrien og for å nå hovedmålet i petroleumpolitikken om å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Basert på petroleumsfaglige vurderinger har disse medlemmer sørget for å utvide TFO-området en rekke ganger. For TFO 2023 ble området utvidet med 104 blokker, og for TFO 2024 ble området utvidet med 37 blokker. Forslaget til TFO 2025, som ble sendt på høring 14. januar 2025, utvider området med ytterligere 76 blokker, og følgelig er TFO-området nå større enn noen gang.

Disse medlemmer ønsker å utvikle norsk petroleumsnæring gjennom både TFO-tildelinger og nummererte konsesjonsrunder. Over tid er det behov for å opprettholde petroleumsnæringens tilgang på lisenser i de mindre utforskede områdene der leteresulta-

tet er mer usikkert, men potensialet for store funn er større.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet ser derfor positivt på at Stortingets flertall sluttet seg til Senterpartiets forslag i Innst. 237 S (2024–2025), hvor regjeringen bes om å starte forberedende arbeid med sikte på å utlyse en 26. konsesjonsrunde for olje- og gassleting på norsk sokkel.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til de sårbare naturverdiene i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (LoVeSe). Området rommer blant annet verdens største kaldtvannskorallrev, Røstrevet, og er hjem til verdens største gytebestand av torsk – en bestand som er avgjørende for det globale torskefisket. I tillegg finnes her Fastlands-Europas største sjøfuglkoloni, hvor flere av artene allerede er sterkt truet. Disse medlemmer understreker at naturverdiene i dette området er unike i både nasjonal og internasjonal sammenheng, og særlig sårbare for inngrep.

Komiteens medlemmer fra Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser videre til at det i samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i 2013 ble enighet om å ikke åpne for petroleumsvirksomhet eller konsekvensutredning i henhold til petroleumsloven utenfor disse havområdene. Dette blir gjentatt i regjeringsplattformen fra Jeløya i 2018 og på Granavolden i 2019.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener denne saken er avgjort og at det ikke skal åpnes for petroleumsaktivitet i Nordland VI, Nordland VII og Troms II.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at den geopolitiske situasjonen i verden har tilspisset seg. Tilgangen til energi og kritiske råvarer har blitt et sentralt og strategisk spørsmål for både nasjonal sikkerhet og økonomisk stabilitet. Stormaktsrivalisering, økende proteksjonisme og geopolitiske spenninger påvirker for alvor energisikkerheten og globale forsyningskjeder.

Flertallet mener europeisk omstilling fra kull til gass er en nøkkel for å senke utslippene på kontinentet. Videre anføres det at regulerbar kraft også er helt nødvendig. Dette gjelder spesielt ved Europas satsing på fornybare og uregulerbare energikilder som sol og vind.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Europa er helt avhengig av at Norge som et minimum opprettholder petroleumsproduksjonen på dagens nivå for å lykkes med omstillingen.

Rørgass fra Norge til Europa gir vesentlig lavere transportutslipp enn eksempelvis global LNG. Disse medlemmer mener at alle seriøse prognoser viser at behovet for olje og gass kommer til å vedvare, og så lenge det er etterspørsel for olje og gass, skal Norge være en tilbyder Europa og verden kan stole på (International energy agency, World energy outlook, side 315, 2024).

Norge har en lang tradisjon for ansvarlig forvaltning av naturressurser, som sikrer at verdiene som skapes, kommer hele samfunnet til gode. Gitt de geopolitiske og sikkerhetspolitiske forholdene stilles det nå større krav til langsiktighet i planverk og rammebetingelser. Disse medlemmer mener at trygg tilgang på energi er vår tids store utfordring for å lykkes med verdiskaping og utvikling. Sikker tilgang på energi er en betingelse for trygghet og verdiskaping nasjonalt og internasjonalt, og her blir norsk gassleveranse til Europa instrumentelt.

Disse medlemmer er tilhengere av å være solidariske med Europa, og den målbart viktigste måten Norge kan være solidarisk på, er å være en trygg, forutsigbar og langsiktig leverandør av gass. Mer bruk av norsk olje og gass, framfor kull, er slik disse medlemmer ser det, måten Europa kan kutte klimagassutslippene mest effektivt på, og til lavest kostnad.

I NVE-notatet «Sammenhengen mellom kraftbalanse og kraftpris» fastslås følgende:

«Europa har de siste årene gjennomgått en omstilling av kraftsystemet bort fra kullkraft og kjernekraft over mot fornybar energi. Dette gjør at gasskraft må balansere større volumer, avhengigheten av gasskraft øker, og kraftprisene i Europa blir mer eksponert for endringer i gassprisen. Sammen med mer variabel fornybar kraft fra vind og sol bidrar dette også til mer kort-siktig prisvolatilitet i de europeiske kraftmarkedene.»

Disse medlemmer mener dette understreker ytterligere viktigheten av å opprettholde og utvikle norsk olje og gass.

Leting etter olje og gass i umodne deler av norsk sokkel har siden 1965 blitt organisert gjennom utlysninger av nummererte konsesjonsrunder. Selskapene på norsk sokkel har dermed fått nødvendige tillatelser til å lete i områder der geologien er mindre kjent, men der funnene ofte har vært, og kan være, betydelige. Disse medlemmer mener at regjeringen Støre har gitt Sosialistisk Venstreparti vetorett for utviklingen på norsk sokkel de siste årene, med de negative konsekvensene det medfører. Disse medlemmer understreker viktigheten av forutsigbare vilkår, jevn leting og utvikling av nye felt og kommer derfor med flere forslag for å ivareta det regjeringen har forsømt.

Disse medlemmer viser til at resultatet av konsesjonsrundene i olje- og gassnæringen ved funn har ført til nye arbeidsplasser, teknologiutvikling, høy verdiskaping og milliardinntekter til det norske velferdssamfunnet. Tilgang på nye områder tiltrekker seg også flere selskaper, som er viktig for å opprettholde konkurranse og innovasjon på sokkelen. I perioden 2007–2009 samlet daværende Oljedirektoratet inn totalt 14 303 km² 2D-seismikk i Nordland VII og Troms II. Det ga selskapene muligheten til å kjøpe seismikk av myndighetene. Dermed ble leterisikoen redusert. Disse medlemmer mener det samme bør gjøres i Barentshavet nord.

Disse medlemmer mener også at endringene i petroleumsskatten fra 2021, hvor leterefusjonsordningen ble avviklet og erstattet, bør vurderes gjeninnført for å øke aktivitet på sokkelen. Leterefusjonsordningen gjorde at det kom inn mange nye og mindre selskaper som har bidratt til utviklingen på norsk sokkel. Disse medlemmer ønsker derfor en utredning av hvorvidt en gjeninnføring av leterefusjonsordningen kan bidra til en økning i letevirksomheten, med en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.

Disse medlemmer vil påpeke at Sokkeldirektoratet anslår at det er omtrent like mye olje og gass igjen på norsk sokkel som det er produsert til nå (sodir.no, Norge kan gå glipp av et helt oljefond, 21. august 2024). De gjenværende ressursene kan gi store inntekter for samfunnet og industrien i lang tid fremover.

Forskjellen mellom høy og lav produksjon av olje og gass kan utgjøre nesten et helt oljefond, viser Sokkeldirektoratets mulighetsbilder frem mot 2050. Mellom det høye og det lave mulighetsbildet viser Sokkeldirektoratets beregninger en forskjell i netto kontantstrøm på om lag 15 tusen mrd. kroner. Disse medlemmer mener at Norges målsetting bør følge høyproduksjonsscenarioet til Sokkeldirektoratet, for å ivareta nasjonal verdiskapning og forsyningssikkerheten i Norge og Europa.

Disse medlemmer vil rette oppmerksomheten på at Sokkeldirektoratet i sin ressursrapport viser til at produksjonen i 2040 kun vil være på 30 pst. av dagens nivå uten leting og utvikling av nye ressurser. De feltene som i dag er i produksjon, vil i tillegg bli mindre lønnsomme over tid. Over halvparten av olje- og gassressursene på norsk sokkel ligger fremdeles under havbunnen, hvorav rundt 40 pst. av de uoppdagede ressursene ligger i områder som fremdeles ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet. En reduksjon i olje- og gassproduksjon fra norsk sokkel vil svekke verdiskapningen i Norge betydelig og utløse store utfordringer i arbeidsmarkedet. Disse medlemmer vil påpeke at norsk produksjon i stor grad da vil erstattes av olje og gass fra udemokratiske land som Russland, Saudi-Arabia og Qatar. Dis-

se landene har blant annet dårligere miljøstandarder og høyere utslipp ved transport. Totalen ved en utfasing og stans i leteaktivitet medfører dermed dramatisk fall i verdiskapning i Norge og økte globale klimautslipp.

Disse medlemmer viser til at Statisk sentralbyrå (SSB) nylig kom med en rapport som så på effektene ved full investeringsstans på sokkelen. I SSBs modell kommer det tydelig frem at reduksjon av oljenæringen vil gi markant fall i norsk produktivitet og kronekurs. De skriver også at rentene vil øke.

Resultatene byrået finner, utgjør et skremmende bilde på hva som kan skje dersom investeringer i olje- og gassnæringen frafaller: svekket produktivitet og valutakurs, redusert lønn, høyere renter, økt skatt og svekket offentlig tjenestetilbud. I tillegg kommer store erstatningssøksmål og økt politisk risiko (Macroeconomic and Industry Effects of Supply-Side Climate Policy – SSB 2024, Discussion papers no. 1014).

Disse medlemmer vil vise til områdene på den norske kontinentalsokkelen som i dag ikke er inkludert i tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO). I dette gjelder i hovedsak de nordlige og østlige delene av Barentshavet samt noen mindre områder i Norskehavet og i Nordsjøen. Det er i Barentshavet de store aktørene mener potensialet for funn er størst og hvor det anslås at om lag to tredjedeler av den uoppdagede gassen ligger. For å bidra til trygg og forutsigbar tilgang til gass bør Norge utvide TFO-rundene og åpne flere blokker, slik at ressursene forvaltes optimalt.

Disse medlemmer mener også at Staten bør se på mulighetene for en mer aktiv rolle i utvikling av infrastrukturen i området, som igjen kan muliggjøre flere utbygginger og gi økte insentiver til leting.

Avkastning i rørinfrastrukturen er regulert på norsk sokkel, og avkastningen er blitt satt betydelig ned. Dette bidrar til effektiv utnyttelse av eksisterende rørnett og gode insentiver til leting og utbygging. Samtidig mener disse medlemmer at man svekker insentivene som private selskaper har for å bygge nye gassrør. Mangel på rørkapasitet begrenser i det videre ny aktivitet i nye områder. Disse medlemmer mener derfor det bør vurderes ordninger der det offentlige medvirker i rørfinansiering, gjerne i samarbeid med EU. EU vurderer allerede finansiering av gassinfrastruktur i utlandet, og en investering i Norge bør, slik disse medlemmer ser det, være første investering EU vurderer. EU trenger mer gass, noe de selv anerkjenner. EU går derfor inn for å subsidiere nye gasskraftverk, og derfor nevnes tiltak for naturgass i både Clean Industrial Deal og Omnibus.

Studier Søkeldirektoratet og Gassco gjennomførte i 2020, viste at utvikling av påviste ressurser kan gjøre det samfunnsøkonomisk lønnsomt å øke kapasiteten for gass eksport fra Barentshavet. Disse medlemmer mener at den anstrengte energisituasjonen i Europa til-

sier at behovet for norsk gass vil fortsette å øke, og at det er stort behov for gassen i uoverskuelig fremtid.

Disse medlemmer mener at flere blokker i TFO-områder må gjøres tilgjengelige, mer statlige kartlegginger må igangsettes og infrastruktur for mer gass eksport fra Barentshavet må etableres.

Leiteaktivitet

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene fra Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne, syner til at det gjennom leiteaktivitet vert kartlagt og påvist petroleumsressursar på norsk sokkel. Søkeldirektoratet forvaltar og formidlar petroleumsdata frå norsk sokkel, og har det overordna ansvaret for å kartleggje og dokumentere ressursgrunnlaget på heile norsk sokkel. Vidare har petroleumsselskapa ansvar for detaljert kartlegging i dei områda dei får tildelt gjennom konsesjonsrundar. Fleirtalet syner til at Søkeldirektoratet estimerer i sitt oppdaterte ressursrekneskap at 22 pst. av dei venta ressursane på norsk sokkel som kan vinnast ut, enno ikkje er påviste gjennom leiting.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme med en plan for rammevilkår og tiltak som legger til rette for økt letevirksomhet etter olje og gass i nærheten av områder med eksisterende infrastruktur.»

«Stortinget ber regjeringen øke bevilgningen til Søkeldirektoratet for mer utforskning og kartlegging av norsk sokkel.»

«Stortinget ber regjeringen igangsette innsamling av seismiske data for Barentshavet nord til petroleums-selskaper, med formål om å redusere risiko og øke aktiviteten i området.»

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt en gjennomføring av leterefusjonsordningen kan bidra til en økning i letevirksomheten, og gjøre en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.»

Område for petroleumsaktivitet

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene fra Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne, syner til at leiting og utvinning av petroleum på norsk sokkel berre kan skje i område som er regulerte for dette. Før det kan drivast petroleumsverksemd i eit havområde, skal det gjennomførast ei avveging mellom dei ulike interessene som gjer seg gjeldande i det aktuelle området, mellom anna næ-

rings- og miljømessige verknader av petroleumsverksemda. Sist gong eit nytt område vart opna for petroleumsaktivitet i Noreg, var då Barentshavet søraust vart opna i 2013.

Fleirtalet syner til at TFO-tildelinga vert brukt for dei modne delane av norsk sokkel og vert lyst ut årleg.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utvide de forhåndsdefinerte områdene (TFO), gjeninnsette blokkene som ble ekskludert i budsjettforhandlinger de siste årene, og åpne flere blokker for leting og utvinning.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at den definerte iskantsonen er dynamisk, slik at nye områder som reelt blir tilgjengelige, kan åpnes for ny aktivitet.»

«Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede Lofoten, Vesterålen og Senja for åpning av olje- og gassproduksjon samt se på muligheten aktivitet her gir for etablering av sammenhengende gassinfrastruktur fra Barentshavet og sørover.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at Parisavtalens mål gir liten eller ingen åpning for nye investeringer i fossil energi. Ifølge FNs klimapanel må de globale CO₂-utslippene reduseres til netto null rundt 2050 for å stanse oppvarmingen i tråd med Parisavtalens temperaturmål.

Disse medlemmer viser videre til Klimautvalget 2050s vurdering av at etterspørselen etter norsk gass i stor grad vil avhenge av hvilken klima- og energipolitikk som føres i EU og andre europeiske land. Selv om etterspørselen på kort sikt har økt som følge av Russlands invasjon av Ukraina, har fraværet av russisk gass samtidig forsterket behovet for å fase ut gass fra det europeiske energisystemet. Invasjonen har også styrket det politiske ønsket om å redusere avhengigheten av importerte varer, inkludert energi, råvarer og teknologi. EUs ambisjon er å fremskynde denne omstillingen, og Norges rolle som gassleverandør fremstår derfor som mer usikker på lang sikt.

Disse medlemmer merker seg Klimautvalget 2050 sin vurdering av at norsk petroleumpolitikk må legges om dersom Norge skal nå målet om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050 og samtidig bidra til å oppfylle Parisavtalens temperaturmål. Det vises til at petroleumpolitikken må utvikles i tråd med at Norges samlede utslipp i 2050 skal være innenfor et utslippsbud-

slett på 2,5–5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Utvalget påpeker at det, selv med tiltak som elektrifisering og karbonfangst og -lagring, vil være betydelige utslipp fra sektoren så lenge aktiviteten opprettholdes. Jo høyere petroleumsaktivitet i 2050, desto større krav stilles til utslippskutt i andre sektorer.

På bakgrunn av dette mener disse medlemmer at det bør utarbeides en helhetlig plan for sluttfasen av norsk petroleumsvirksomhet, i tråd med anbefalingene fra Klimautvalget 2050. En slik strategi bør legges frem for Stortinget så raskt som mulig.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at olje- og gassutvinning har skaffet fellesskapet store inntekter over mange år. Sektoren og leverandørindustrien har sysselsatt mange langs kysten og bidratt til teknologiutvikling. Likevel står sektoren overfor store omstillinger i tiden fremover. Til tross for et stadig forandrende geopolitisk bilde er det forbundet betydelig økonomisk og finansiell risiko med å lene seg for mye på fossil energiproduksjon, og disse medlemmer mener derfor det er viktig for forutsigbarheten at Parisavtalen setter ramme for videreutviklingen av petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Disse medlemmer mener derfor at fremtidige lisenstildelinger må begrenses til utvidelser eller forlengelse av allerede eksisterende produksjon i modne områder, i tråd med det bredt sammensatte Klimaomstillingsutvalgets innstilling.

Eigarskap og tildeling av lisensar

Komiteen syner til at oljeselskapa, gjennom konsesjonsrundar, vert tildelte nye løyve til å leite etter olje og gass i dei områda som er opna og tilgjengelege for petroleumsverksemd. Det finst to typar konsesjonsrundar på norsk sokkel: nummererte rundar og tildelingar i førehandsdefinerte område (TFO).

Komiteen syner til at staten deltek i norsk petroleumsverksemd gjennom Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE), der staten eig partar i felt og infrastruktur som vert forvalta gjennom det statlege selskapet Petoro. I tillegg har staten ein majoritetseigarskap i Equinor ASA, som er det største petroleumsselskapet på norsk sokkel.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at dersom Petoro går inn som part i letesamarbeidet, kan man stimulere til mer aktivitet og leting og redusere risikoen i prosjektet. Statens informasjonsbehov ivaretas samtidig som det kan bli lettere å stimulere til leteaktivitet i områder hvor kun ett selskap er interessert.

Disse medlemmer vil videre påpeke at Petoro i dag har ingen mulighet til å aktivt følge opp og bidra til verdiskapningen i disse feltene, og er i stor grad en «so-

vende» partner. Disse medlemmer mener Petoro har en rekke felt som må ansees for relativt marginale i deres store portefølje. Dersom Petoro hadde hatt en større grad av aktiv porteføljeforvaltning og kvittet seg med noen av de marginale feltene, kunne dette ha ført til økt verdiskapning på sokkelen ved at private aktører med kompetanse og kapasitet på halefaseproduksjon kunne kjøpt ut Petoro og bidratt til økt produksjon og verdiskapning.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som åpner for at det kan gis lisens til enkeltelskaper i samarbeid med Petoro, da dette kan redusere leterisiko og bidra til økt letevirksomhet.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ved Petoro forvalte porteføljen sin aktivt ved å selge seg ut av felt som kan utvikles bedre og skape større verdier for Norge ved annet eierskap.»

Utbygging, produksjon og tilhøyrande tenester

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne, syner til at det i 2024 vart produsert 241,2 millioner standard kubikkmeter oljeekvivalentar på norsk sokkel. Petroleumsnæringa er i dag Noregs største næring, og om lag to hundre tusen arbeidsplassar er knytte til denne (SSB og Menon Economics, 2025). Fleirtalet syner til at gass frå Barentshavet i dag vert eksportert gjennom anlegget Hammerfest LNG på Melkøya.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Fremskrittspartiet vil belyse Net-Zero Industry Act (NZIA-direktivet) som ble vedtatt i EU i 2024 og som er en del av EUs Green Deal Industrial Plan. I direktivet fremgår det at alle petroleumsselskaper skal pålegges å opprette CCS-lagre. Det pågår nå også en diskusjon om hvorvidt dette er EØS-relevant, da det berører norsk petroleumsnæring. Europakommisjonen har markert direktivet som relevant.

Disse medlemmer mener at store krav om CO₂-lagre potensielt kan medføre store kostnader. Som et absolutt minimum bør det gjennomføres en kost-nytteanalyse og markedsmessig vurdering før det i det hele tatt vurderes å implementere direktivet. I dag er det et lite marked for CO₂-lagring. Med små og nyetablerte markeder mener disse medlemmer at det er grunn

til å stille spørsmål ved markedsmekanismene og de regulatoriske rammene. Disse medlemmer mener dermed det er prematurt å pålegge petroleumsselskaperne å opprette CCS-lagre og at Norge må fastholde at NZIA-direktivet ikke er EØS-relevant. Dersom denne delen av NZIA-direktivet blir implementert på norsk sokkel, kan dette øke kostnadsnivået og svekke konkurransekraften på norsk sokkel. Disse medlemmer mener dette vil være svært skadelig for verdiskapningen på norsk sokkel og industriene det berører.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status og vurdering av NZIA-direktivet fra EU angående pålegget om CCS-lagre samt redegjøre for regjeringens intensjoner i videre behandling og dialog med EU.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremskynde arbeidet med å utarbeide en eksportløsning for gass fra Barentshavet for å legge til rette for økt gasseksport fra området.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bidra med rammevilkår og betingelser som legger til rette for raskere igangsettelse av drivverdige funn med stort potensial, som blant annet Linnorm-feltet og tilsvarende prosjekter.»

«Stortinget ber regjeringen utfordre selskapene til å legge frem planer for å øke produksjons- og eksportkapasiteten på eksisterende felt på norsk sokkel innen utløpet av fjerde kvartal 2025.»

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med EU om en felles finansieringsløsning for gassinfrastruktur fra Barentshavet til Europa.»

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for bygging av gasskraftverk på land eller offshore for fremtidig selvforsynt kraftproduksjon for offshore-felt.»

«Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig utdanningskapasitet for petroleumrelaterte utdanninger, slik at en utvikling i tråd med Sokkeldirektoratets 'høy-nivå' kan realiseres.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at det ikke er rom for mer leting etter olje og gass om verden skal nå sine klimamål. Disse medlemmer mener derfor at det er riktig å stanse leting etter nye petroleumsforekomster, og at Norge bør legge en plan for slutfasen av norsk olje- og gassutvinning som ivaretar alle de arbeidsplassene som i dag er avhengig av petroleumsindustrien.

Forslag frå mindretal

Forslag frå Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremskynde arbeidet med å utarbeide en eksportløsning for gass fra Barentshavet for å legge til rette for økt gasseksport fra området.

Forslag frå Høgre og Framstegspartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede med sikte på gjenåpning av Nordland VI.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede Nordland VII og Troms II og særlig vurdere konsekvensene for biologisk mangfold og sårbare økosystemer.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen redusere barrierer som hindrer at man bygger ut mindre funn på sokkelen nær eksisterende infrastruktur, og slik legge til rette for god ressursutnyttelse og økte inntekter til fellesskapet.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen utvide de forhåndsdefinerte områdene (TFO), gjeninnsette blokkene som ble ekskludert i budsjettforhandlinger de siste årene, og åpne flere blokker for leting og utvinning.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som åpner for at det kan gis lisens til enkeltelskaper i samarbeid med Petoro, da dette kan redusere leterisiko og bidra til økt letevirkingsomhet.

Forslag frå Framstegspartiet:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen komme med en plan for rammevilkår og tiltak som legger til rette for økt letevirkingsomhet etter olje og gass i nærheten av områder med eksisterende infrastruktur.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen øke bevilgningen til Sokkeldirektoratet for mer utforskning og kartlegging av norsk sokkel.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen igangsette innsamling av seismiske data for Barentshavet nord til petroleumsselskaper, med formål om å redusere risiko og øke aktiviteten i området.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt en gjennomføring av leterefusjonsordningen kan bidra til en økning i letevirkingsomheten, og gjøre en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen sikre at den definerte iskantsonen er dynamisk, slik at nye områder som reelt blir tilgjengelige, kan åpnes for ny aktivitet.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede Lofoten, Vesterålen og Senja for åpning av olje- og gassproduksjon samt se på muligheten aktivitet her gir for etablering av sammenhengende gassinfrastruktur fra Barentshavet og sørover.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen ved Petoro forvalte porteføljen sin aktivt ved å selge seg ut av felt som kan utvikles bedre og skape større verdier for Norge ved annet eierskap.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen bidra med rammevilkår og betingelser som legger til rette for raskere igangsettelse av drivverdige funn med stort potensial, som blant annet Linnorm-feltet og tilsvarende prosjekter.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen utfordre selskapene til å legge frem planer for å øke produksjons- og eksportkapasiteten på eksisterende felt på norsk sokkel innen utløpet av fjerde kvartal 2025.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen gå i dialog med EU om en felles finansieringsløsning for gassinfrastruktur fra Barentshavet til Europa.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for bygging av gasskraftverk på land eller offshore for fremtidig selvforsynt kraftproduksjon for offshore-felt.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig utdanningskapasitet for petroleumsrelaterte utdanninger, slik at en utvikling i tråd med Sjøkeldirektoratets «høy-nivå» kan realiseres.

Tilråding frå komiteen

Tilråding frå komiteen vert fremja av medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjere fylgjande:

v e d t a k:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status og vurdering av NZIA-direktivet fra EU angående pålegget om CCS-lagre samt redegjøre for regjeringens intensjoner i videre behandling og dialog med EU.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 27. mai 2025

Ingvild Kjerkol

leiar

Lisa Marie Ness Klungland

ordførar

Deres ref

Vår ref
24/2475-

Dato
2. mail 2025

Svar på representantforslag 207 S (2024-2025) om en offensiv og langsiktig plan for petroleumsnæringen

Jeg viser til brev fra Stortinget 23. april 2025 vedlagt representantforslag 207 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, Terje Halleland, Helge André Njåstad, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen om en offensiv og langsiktig plan for petroleumsnæringen.

Hovedmålet i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Dette målet har ligget fast over tid og har vært støttet av et bredt flertall i Stortinget. Det er med jevnlig mellomrom lagt frem fremlegg for Stortinget hvor forslag til rammevilkår og tiltak legges frem for Stortinget. Sist gang var Prop. 97 S (2022-2023), jf. Innst. 459 S (2022-2023).

Før jeg kommer nærmere inn på representantenes 17 forslag, merker jeg meg at representantene er enige med regjeringen i at det i dagens geopolitiske situasjon er enda viktigere at Norge som største produsent og eneste nettoeksportør av olje og gass i Europa, fortsatt bidrar med høy petroleumsproduksjon. Olje og gass som er produsert lønnsomt, sikkert og med lave utslipp. Dette var derfor også ett av utgangspunktene når regjeringen presenterte sin petroleumpolitikk i Prop. 97 S (2022-2023). Det ligger også bak departementets daglige arbeid med å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. For å oppnå dette må vi videreutvikle vår petroleumsindustri slik at den kan gjøre en størst mulig del av våre petroleumsressurser lønnsomme å hente opp.

Jeg er enig med representantene i at det er viktig for Norge og Europa at vi videreutvikler vår petroleumsindustri. Det forutsetter en bred satsing på utvikling av hele ressursbasen. En slik bred satsing vil også best legge til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk kontinentalsokkel.

At vi lykkes er viktig for arbeidsplasser, verdiskaping og statlige inntekter, i tillegg til at det vil bidra til europeisk energisikkerhet.

En viktig pilar for dette er fortsatt stabile og forutsigbare rammebetingelser understøttet av et bredt flertall for politikken på Stortinget, slik vi har hatt i Norge i tiår. Dette har tjent landet svært godt og er noe jeg er opptatt av å videreføre.

Det er ofte underkommunisert hvor viktig det er at rettighetshaverne på kontinentalsokkelen totalt sett satser på alle deler av ressursbasen. Uten dette vil ikke hovedmålet i petroleumspolitikken om lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv kunne nås. Det inkluderer særlig økt utvinning fra eksisterende felt, utbygging av alle lønnsomme funn og fortsatt høy leteaktivitet slik at nye funn gjøres. Kostnadsutvikling og bruk av teknologi i næringen spiller en sentral rolle i å sikre høy verdiskaping og produksjon framover.

Grunnen til at en slik bred satsing er viktig for å nå målene er fordi det er avgjørende for å unngå et for raskt fall i produksjon, verdiskaping og arbeidsplasser. Det må letes etter og investeres i nye olje – og gassressurser framover for å opprettholde en høy produksjon de neste årene, og for å bremse det ventede produksjonsfallet fra 2030-tallet. Dette skyldes at produksjonen fra eksisterende brønner og felt faller i takt med uttømming av reservoarene. Uten nye investeringer kan dette fallet være på over 10 pst. per år.

Hvilken stor innsats som trengs har vi erfaring med fra Norge. Selv med betydelige investeringer falt norsk oljeproduksjon med 42 pst. fra toppåret 2001 til 2010.

Selv med kontinuerlige investeringer i økt utvinningstiltak på felt vil en kun oppnå å bremse/utsette fallet i produksjon over tid. De fleste funn som ikke er utbygd krever tilknytning til eksisterende produksjonsinfrastruktur for å være lønnsomme. Slike utbygginger vil også kunne bidra til forlenget lønnsom produksjon fra eksisterende felt. Videre må næringen finne lønnsomme løsninger som muliggjør utvikling av de funn som allerede er gjort. Det gjelder i særlig grad de større funnene Wisting, Linnorm og Peon og ressursene i Troll- og Gjøa-områdene, men også for mindre funn.

På lengre sikt er nye, lønnsomme funn, store og små, avgjørende for å bremse produksjonsfallet. For å legge til rette for nye funn gjennomføres det årlige konsesjonsrunder («TFO-runder»). Gjennom dette gis næringen tilgang til ytterligere leteområder innenfor åpnet, tilgjengelig leteareal. Jeg mener systemet med årlige TFO-runder er svært godt tilpasset ressurs situasjonen vi har på kontinentalsokkelen i dag etter snart 60 år med petroleumsvirksomhet.

Det forventes å være uoppdagede ressurser i åpnet, tilgjengelig areal som kan gi grunnlag for aktivitet i mange år fremover. Samtidig er en betydelig del av ressurspotensialet, og i enda større grad oppsiden i ressursestimatet for uoppdagede, knyttet til områder som i dag ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet. Disse ressursene vil ikke kunne utnyttes uten åpning av det aktuelle arealet.

1. *Stortinget ber regjeringen snarest, og senest innen utløpet av 2025, utlyse 26. konsesjonsrunde og gjenoppta praksisen med regelmessige konsesjonsutlysninger.*

2. *Stortinget ber regjeringen utvide de forhåndsdefinerte områdene (TFO), gjeninnsette blokkene som ble ekskludert i budsjettforhandlinger de siste årene, og åpne flere blokker for leting og utvinning.*

Til forslagene 1 og 2 mener jeg vi bør tildele areal innenfor hele det området Stortinget har åpnet for at nye utvinningstillatelser skal kunne tildeles, men ser ikke at en ny nummerert konsesjonsrunde nå er hensiktsmessig. Jeg viser i så måte til min vurdering av representantforslaget sendt 27. februar i år jf. Dokument 8:87 S (2024-2025) jf. Innst. 237 S (2024-2025).

Den årlige konsesjonsrunden i forhåndsdefinerte områder (TFO) er bærebjelken i arealtildelingspolitikken. Omsøkbart areal i TFO-rundene har blitt utvidet over tid på bakgrunn av petroleumsfaglige vurderinger. Regjeringen har hatt på offentlig høring et forslag om å utvide arealet med nye 76 blokker i forbindelse med TFO 2025. TFO omfatter i dag mesteparten av arealet på norsk kontinentalsokkel som er åpnet og tilgjengelig for petroleumsvirksomhet.

Representantene foreslår at Stortinget ber regjeringen «... og åpne flere blokker for leting og utvinning.» Åpning av ytterligere areal for petroleumsvirksomhet krever gjennomføring av en åpningsprosess, med en påfølgende behandling i Stortinget. Tildeling i åpnet areal, men der Stortinget i etterkant, gjennom forvaltningsplanene for havområdene, har besluttet at ikke nye tillatelser skal kunne tildeles, kan heller ikke regjeringen gjøre. Regjeringen kan dermed ikke gjøre det som representantene foreslår.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslagene ikke vedtas.

3. *Stortinget ber regjeringen komme med en plan for rammevilkår og tiltak som legger til rette for økt letevirksomhet etter olje og gass i nærheten av områder med eksisterende infrastruktur.*

En viktig grunn til at norsk petroleumspolitik har fungert så godt er stabile og forutsigbare rammebetingelser som legger til rette for at ressurser som er lønnsomme å utvinne blir realisert, mens ulønnsomme ressurser forblir i bakken. Gjennom dette oppnår en målet om høy verdiskaping og høye statlige inntekter.

Det er i dag et rammeverk som legger til rette for letevirksomhet også i nærheten av eksisterende infrastruktur. Det er i slike områder størstedelen (mer enn 90 pst.) av letebrønnene bores. TFO-rundene, reguleringen av tredjepartsbruk av innretninger og skattesystemet er viktige pilarer i dette rammeverket. Jeg kan ikke se behov for den planen representantene ber om.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

4. *Stortinget ber regjeringen øke bevilgningen til Sjøkeldirektoratet for mer utforskning og kartlegging av norsk sokkel.*

5. *Stortinget ber regjeringen igangsette innsamling av seismiske data for Barentshavet nord til petroleumsselskaper, med formål om å redusere risiko og øke aktiviteten i området.*

Jeg vurderer her forslagene 4 og 5 i sammenheng. Sjøkeldirektoratet har allerede kartlagt petroleumssressursene på norsk kontinentalsokkel godt. Direktoratet har årlig fått bevilgninger fra Stortinget knyttet til ressurskartlegging. Behovet for ytterligere kartlegging fra myndighetenes side vurderes fortløpende i den årlige budsjettprosessen. I de fleste områder er det nå primært rasjonelt med kommersiell utforskningsaktivitet.

Barentshavet nord er ikke åpnet for petroleumsvirksomhet. I ikke-åpnede områder kan verken undersøkelses- eller utvinningstillatelser tildeles etter petroleumsløven. Derfor kan næringen heller ikke drive petroleumsvirksomhet i dette området slik representantene ønsker å legge til for med forslag 5.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslagene ikke vedtas.

6. *Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt en gjeninnføring av leterefusjonsordningen kan bidra til en økning i letevirksomheten, og gjøre en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.*

Forslaget er forelagt finansministeren, som har gitt følgende svar:

«I 2022 ble særskatten i petroleum lagt om til en kontantstrømskatt. Med en kontantstrømskatt kommer alle kostnader til fradrag umiddelbart, herunder letekostnader. Særskatten virker nå nøytralt, det vil si at alle investeringer som er lønnsomme før særskatt, også er lønnsomme etter særskatt og vice versa. Den tidligere leterefusjonsordningen er overflødig med dagens regler siden skatteverdien av alle underskudd blir utbetalt i særskatten, også underskudd som skyldes letekostnader.

I den gamle leterefusjonsordningen ble det også gitt refusjon mot selskapsskatten (22 pst.). Det kunne begrunnes faglig ettersom det i det gamle systemet ikke var en fullgod samvirkning mellom selskapsskatten og særskatten. I dagens system kommer imidlertid selskapsskatten til fradrag i særskattegrunnlaget.

Det er ikke ønskelig at petroleumsselskapene skal ha gunstigere vilkår i selskapsskatten enn andre næringer. Ensartede regler i selskapsskatten på tvers av næringer bidrar til at kapital og arbeidskraft fordeles mest mulig effektivt mellom næringer. Ubegrunnede særordninger for underskudd i selskapsskatten for petroleumsselskaper vil bryte med dette.»

7. *Stortinget ber regjeringen bidra med rammevilkår og betingelser som legger til rette for raskere igangsettelse av drivverdige funn med stort potensial, som blant annet Linnorm-feltet og tilsvarende prosjekter.*

Rettighetshaverne på kontinentalsokkelen har sterk økonomisk egeninteresse av å igangsette utbygging av «... *drivverdige funn med stort potensiale* ...». Jeg ser derfor ikke behov for slike prosjektspesifikke rammevilkår og betingelser som representantene ber om.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

8. *Stortinget ber regjeringen utfordre selskapene til å legge frem planer for å øke produksjons- og eksportkapasiteten på eksisterende felt på norsk sokkel innen utløpet av fjerde kvartal 2025.*

Rettighetshaverne på kontinentalsokkelen har sterk økonomisk egeninteresse av å utnytte de lønnsomme ressursene i sine felt. Det er videre en hovedoppgave for Sokkeldirektoratet å følge opp rettighetshavernes arbeid. Jeg kan ikke se at det verken er hensiktsmessig eller formålstjenlig å pålegge alle felt å bruke ressurser på å utarbeide ytterligere plandokumenter inn til myndighetene slik representantene foreslår.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

9. *Stortinget ber regjeringen fremskynde arbeidet med å utarbeide en eksportløsning for gass fra Barentshavet for å legge til rette for økt gasseksport fra området.*

Som for annen infrastruktur i petroleumsvirksomheten, må en ev. ny eksportløsning for gass fra Barentshavet være samfunnsøkonomisk lønnsom for å realiseres. Gassco har en arkitektrolle for gassinfrastruktursystemet. Denne omfatter vurdering av mulige samfunnsøkonomisk lønnsomme økninger av gasstransportkapasiteten ut fra Barentshavet, jf. Prop 97 S (2022-2023).

Gassco har som følge av dette i mange år jobbet med vurderinger av gassinfrastruktur fra Barentshavet, i samarbeid med selskapene som har ressurser i området. Som en del av dette arbeidet har det de senere år vært et økt fokus på leteaktivitet i Barentshavet med flere brønner gjennomført og under planlegging. Det har foreløpig ikke vært tilstrekkelig interesse blant selskapene for å gå videre inn i konkret modning av et prosjekt for økt eksportkapasitet.

Bruk av store ressurser på å planlegge økt eksportkapasitet fra Barentshavet betinger at det er private aktører som ser lønnsomhet i en løsning ut fra deres gasseksportbehov. Hvor store gassressurser som er påvist i området er et viktig tema i så måte. Det kan kun avklares gjennom leting. Jeg er opptatt av at de mest sentrale selskapene i Barentshavet er sitt samfunnsansvar bevisst gjennom å snu alle steiner for å finne mer gass i Barentshavet og fortsatt ser på mulighetene for økt gasseksportkapasitet fra Barentshavet. Jeg venter derfor spent på resultatene fra de planlagte letebrønnene de neste årene.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

10. *Stortinget ber regjeringen gå i dialog med EU om en felles finansieringsløsning for gassinfrastruktur fra Barentshavet til Europa.*

Jeg anser en slik konkret dialog med EU om fellesfinansiering som uaktuell i dag. Dette både fordi det er uklart om en økt eksportløsning vil være lønnsom og fordi type eksportløsning dermed også er uavklart. EU-land vil ha andre interesser av en eksportrørledning kontra en LNG-løsning.

Om EU/forbrukslandene ønsker å bidra med finansieringsløsninger, inkl. for å utløse ny gassinfrastruktur fra Barentshavet, er dette generelt noe jeg stiller meg positivt til.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

11. Stortinget ber regjeringen sikre at den definerte iskantsonen er dynamisk, slik at nye områder som reelt blir tilgjengelige, kan åpnes for ny aktivitet.

Jeg gjennomfører alle konsesjonsrunder på kontinentalsokkelen innenfor de rammer Stortinget har satt for virksomheten. Det gjelder også de rammer Stortinget har satt for «iskantsonen», inkl. definisjonen av denne. Forslagene fra representantene kan forstås som at regjeringen ikke skal forholde seg til disse rammene.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

12. Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede LoVeSe for åpning av olje- og gassproduksjon samt se på muligheten aktivitet her gir for etablering av sammenhengende gassinfrastruktur fra Barentshavet og sørover.

Regjeringen har ikke igangsatt en konsekvensutredning av de aktuelle deler av Nordland VI, VII og Troms II («LoVeSe») og har heller ingen planer om å gjøre dette, jf. Meld. St. (2023-2024).

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

13. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for bygging av gasskraftverk på land eller offshore for fremtidig selvforsynt kraftproduksjon for offshore-felt.

Det er ikke statens rolle å utrede kraftløsninger for utbygginger på kontinentalsokkelen. Ansvaret for å planlegge og utrede slike forhold ligger oss de aktuelle rettighetshaverne som har et prosjekt som skal bygges ut. Dette er, etter mitt syn, en klok og riktig ansvarsfordeling.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

14. Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig utdanningskapasitet for petroleumsrelaterte utdanninger, slik at en utvikling i tråd med Sokkeldirektoratets «høy-nivå» kan realiseres.

Petroleumsnæringens tilgang på kompetent arbeidskraft er i all hovedsak god, selv om det kan være utfordringer innenfor enkelte områder. Universitetene og høyskolene har et

selvstendig ansvar for å dimensjonere sine studietilbud i tråd med kompetansebehovene i ulike deler av arbeidsmarkedet. Samtidig har også petroleumsnæringen selv et ansvar for å gjøre seg attraktiv, da studentenes etterspørsel etter studier påvirkes av arbeidsmarkedsutsiktene.

- 15. Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som åpner for at det kan gis lisens til enkeltsselskaper i samarbeid med Petoro, da dette kan redusere leterisiko og bidra til økt letevirksomhet.*

SDØE er en sentral del av rammeverket på kontinentalsokkelen for å legge til rette for både høy verdiskaping og høye statlige inntekter. Forslaget må vurderes opp mot dette.

Forslaget til representantene vil i praksis bety en full omlegging av SDØE-politikken. Som følge av dette forslaget vil ikke SDØE lenger vil være et virkemiddel for staten til å hente inn en enda større del av grunnrenten til fellesskapet enn det skattesystemet gir alene fra de mest lovende leteområdene. Det vil bli et virkemiddel for å få tildelt leteområder med lav interesse fra kommersielle aktører, og vil føre til at staten tar mer risiko.

Skal en gjøre en så stor endring av SDØE-politikken må det utredes før en ev. lager et regelverk som forslås.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.

- 16. Stortinget ber regjeringen ved Petoro forvalte porteføljen sin aktivt ved å selge seg ut av felt som kan utvikles bedre og skape større verdier for Norge ved annet eierskap.*

Forslaget er forelagt næringsministeren, som har gitt følgende svar:

«Petoro AS (Petoro) ivaretar de forretningsmessige forhold vedrørende Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel på vegne av staten, jf. petroleumsløven § 11-2. I tillegg til å ivareta statens deltagerandeler skal styret i Petoro i henhold til petroleumsløven § 11-6 også "vurdere sammensetningen av porteføljen av deltagerandeler og eventuelt fremme forslag til generalforsamlingen om mulige endringer". Dette kan for eksempel være endringer som bidrar til å jevne ut eierstrukturen i den enkelte tillatelse, som igjen kan bidra til likere insentivstruktur, bedre ressursutnyttelse og økt verdiskaping.

Stortinget har samtykket til at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan godkjenne overdragelse av deltagerandeler der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm³ oljeekvivalenter, jf. romertallsvedtak XXIII i NFDs Prop. 1 S (2024-2025). Overdragelser ut over dette må godkjennes av Stortinget. Et nylig eksempel på en slik transaksjon i SDØE-porteføljen er bytte av deltagerandeler mellom staten ved Petoro og Equinor ASA på Haltenbanken, hvor Stortinget ga sitt samtykke ifm. behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024).

Det er min vurdering at dagens system legger i utgangspunktet til rette for at det kan gjennomføres endringer i SDØE-porteføljen, dersom disse vurderes som verdiskapende, samtidig som det gir regjering og Storting tilstrekkelig god kontroll.

Jeg anbefaler på dette grunnlag at forslaget ikke vedtas.»

17. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status og vurdering av NZIA-direktivet fra EU angående pålegget om CCS-lagre samt redegjøre for regjeringens intensjoner i videre behandling og dialog med EU.

Jeg viser til mitt svar på spørsmål om dette fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup under møte i Stortingets europautvalg torsdag 6. mars.

Med hilsen

Terje Aasland

